

Valsts izglītības satura centrs

17. maijs

TIEŠSAISTĒ

KULTŪRA UN MĀKSLA

AUGSTĀKAIS MĀCĪBU SATURA
APGUVES LĪMENIS

2023./2024.M.G.

Valsts izglītības
satura centrs

Priekšnosacījumi eksāmena kārtošanai

- Apguvis vienu no pamatkursiem «Kultūra un māksla I» (vizuālā mākslā vai mūzikā, vai teātra mākslā) – 210 stundas.
- Apguvis plānotos SR kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas **augstākajā apguves līmenī**, padziļinātajā kursā «**Kultūra un māksla II**», kas saturiski ietver vizuālo mākslu un mūziku, un teātra mākslu – 210 stundas.
- Veicis, iesniedzis un saņēmis novērtējumu (vismaz 4 balles) piekļuves nosacījumiem.
- Iepazinies ar centralizētā eksāmena programmu https://www.visc.gov.lv/sites/visc/files/media_file/pr_kultura_al_2024.pdf

Valsts izglītības
satura centrs

Eksāmena procedūra

Piekļuves nosacījumi (līdz 5.aprīlim vērtējums sistēmā)

Sagatavošanās eksāmena 2. daļas izpildei (16.maijs)

Eksāmens tiešsaistē (17.maijs)

1.daļa

Zināšanas izpratne un prasmes

- 4 uzdevumi
- 54 punkti
- 2 stundas

2.daļa

Kompleksas problēmas
risināšana

- 5 uzdevumi
- 33 punkti
- 90 minūtes

Valsts izglītības
satura centrs

Eksāmena norise

Detalizētāk par eksāmena tehnisko norisi

«Norises darbību laiki»

<https://www.visc.gov.lv/lv/media/25476/download?attachment>

Katram skolēnam nedaudz var atšķirties daļas uzsākšanas un pabeigšanas laiks.

Laika intervāls daļas izpildei:

1.daļa 10.00 – 12.15

2.daļa 12.40 – 14.55

Starp 1. un 2. daļu paredzēts 30 minūšu starpbrīdis.

Valsts izglītības
satura centrs

Eksāmena rezultāti

Katrā eksāmenā un tā daļā ir noteikts maksimālo punktu skaits.

Kopvērtējums procentos tiek izlikts, summējot abās daļās iegūtos punktus.

Procenti eksāmena darba vērtējumos netiek matemātiski noapaļoti, tie izteikti veselos skaitļos.

Lai sekmīgi nokārtotu eksāmenu skolēnam jāiegūst vismaz **15 %**

Daļa	Maksimālais punktu skaits
1.daļa	54
2.daļa	33
Kopā	87

Skolēna kopprocents ir 87 punkti – 100%

Uz sertifikāta raksta arī daļu procentus

1.daļa – 54 punkti – 100%

2.daļa – 33 punkti – 100%

Valsts izglītības
satura centrs

Satura moduļi

- Mākslu valoda.
- Kultūrvēsturisko periodu pazīmes.
- Laikmetīgā māksla un tās mijiedarbība ar kultūras un sociālajiem kontekstiem.
- Kultūrvēsturiskie un sociālie konteksti.

Valsts izglītības
satura centrs

Pirmās daļas uzdevumi

1.Tests: vispārējās zināšanas par kultūrvēsturiskajiem periodiem, kultūras teorijas pamati (**slēgtie** jautājumi ar atbilžu variantiem).

2.Tests ar daļēji **atvērtajiem** jautājumiem par mākslas darba piederību kultūrvēsturiskajam periodam vai stilam, balstoties uz izteiksmes līdzekļu (mākslas valodas specifika) analīzi.

3. Laikmetīgās mākslas darba analīze:

3.1. 20.-21. gs. virzienu ietekmes un trīs iezīmes, kas par to liecina.

3.2. Atsauces un kultūrvēsturiskajiem periodiem / stiliem līdz 20.gs. un viena iezīme.

3.3. Analītiskais komentārs.

4. Starpdisciplinārā mākslas darba analīze:

1. Interpretācija.

2. Rakstiskās diskusijas elementi: sava viedokļa salīdzinājums ar piedāvātajiem viedokļiem un papildinājums.

Valsts izglītības
satura centrs

Problēmas

1.uzdevums

Zināšanas visās trīs jomās, kultūras teorijā.

2.uzdevums

Kultūras teorija.

Izpratne kas ir kultūrvēsturisko periodu vai stilu raksturojošā iezīme.

Pamatojumā jāizmanto kultūrvēsturiskajam periodam/stilam raksturīgie izteiksmes līdzekļi un terminoloģija.

KĻŪDA: burtiski apraksta attēlā redzamo, nepareizi lieto terminus vai tos nelieto, sniedz pārāk vispārīgu formulējumu, kas nav attiecināms uz konkrēto mākslas darbu.

3.uzdevums.

Analītiskais komentārs (12 punkti)

- ČETRI vērtēšanas kritēriji, kuri doti uzdevuma formulējumā.
- Kļūdas/problēmas:
 - burtiski aprakstīts redzētais dzirdētais, nav neviena elementa no vērtēšanā paredzētā;
 - trūkst analītisko spēju, izpratnes par mākslinieciskajiem izteiksmes līdzekļiem, spēja sasaistīt ar konkrēto mākslas darbu, analizēt, kā tie izmantoti.

Valsts izglītības
satura centrs

Analītiskais komentārs (12 punkti)

Skolēnam jādemonstrē:

- 1) prasmi raksturot izvēlētajā mākslas veida mākslinieciskos izteiksmes līdzekļus, balstoties uz zināšanām par mākslu valodām;
- 2) sasaistīt mākslinieciskos izteiksmes līdzekļus ar darba formu, saturu un darbā pausto ideju, izmantojot izpratni par laikmetīgo mākslu un tās saikni ar kultūrsociālo kontekstu;
- 3) sniegt mākslas darba idejas interpretāciju, balstoties uz izveidotajām sakarībām.

Valsts izglītības
satura centrs

4.uzdevums.

Starpdisciplināra mākslas darba analīze

4.1. Interpretēt: parādīt saikni starp darbu, tā vēstījumu, savu uztveri un autora viedokli par darbu, izmantojot darba tapšanas kontekstu.

Tipiskās kļūdas:

- Atstāsta interviju.
- Nav saikne starp darba tapšanu un vēsturisko kontekstu.
- Demonstrē prasmi kompilēt, bez analīzes.

Valsts izglītības
satura centrs

Sagatavošanās eksāmenam

16.maijā no plkst. 8.30 vietnē vps.gov.lv pie eksāmena norises sadaļā Materiāli tiks publicēti **2. daļas temati/citāti** un **aplīdzinājuma** veidlapa.

Izglītības iestādes atbildīgā persona no VPS lejupielādē tematus, aplīdzinājuma veidlapu un informē skolēnus par tiem.

Izglītības iestādes atbildīgā persona pavairo aplīdzinājumus, ko pirms eksāmena skolēni aizpilda un paraksta.

Skolēni veic sagatavošanās un izpētes darbu.

1.Izvēlas vienu no piedāvātajiem tematiem.

2. Identificē un konkretizē **temata aktualitāti** vai problēmu un veic tās izpēti.

3. Sameklē un izpēta **radošo risinājumu piemērus** tam, kas jau ticis īstenots kultūras jomā, lai aktualizētu šo tematu.

4. Nosaka sava mākslas darba vai kultūras notikuma **mērķi** un **mērķauditoriju**, formulē savu radošo ideju.

5. Apzina, apkopo savas idejas realizācijas **iedvesmas avotus** (esošie mākslas darbi vai kultūras notikumi, procesi, informācijas avoti, vispārīgi emocionāli un intelektuāli iedvesmas avoti – daba, sadzīve, intervijas un daiļliteratūra utt.). Izveido informācijas avotu/**iedvesmas avotu sarakstu līdz 10 vienībām** to saglabā PDF formātā – 1 datne (virsrakstā norāda savu kārtotāja kodu, izvēlēto temata nosaukumu).

6. Izveido **materiālus** mākslas darba vai kultūras notikuma **idejas piedāvājumam** (paša radītas skices, ieraksti, fotogrāfijas u. c.), kas varētu palīdzēt labāk prezentēt ideju (3 datnes, katru līdz 10 MB)

Valsts izglītības
satura centrs

Eksāmena dienā

- Skolēna patstāvīgi sagatavotajam materiālam lejupielādei jābūt **latviešu valodā**, ja materiāls ir svešvalodā tam jāpievieno precīzs **tulkojums latviešu valodā**, pretējā gadījumā materiāls netiks vērtēts. Iedvesmas avotu sarakstu un materiālus idejas piedāvājumam saliek mapē ar savu kārtotāja kodu un saglabā tukšā ārējā datu nesējā, kuru ņem līdzi uz eksāmenu.
- Skolēns paraksta **apliecinājumu** par to, ka izpētes/sagatavošanās darbs veikts patstāvīgi bez citu palīdzības
- Pēc eksāmena vadītāja aicinājuma no ārējā datu nesēja uz datora darba virsmas saglabā 2. daļas uzdevumu izpildei sagatavoto mapi ar iedvesmas avotu sarakstu un materiāliem idejas piedāvājumam.
- Pēc darba pabeigšanas mape paliek uz datora darbvirsmas un tās tiek apkopotas viņā datu nesējā un saglabātas līdz rudenim skolā.

Valsts izglītības
satura centrs

Eksāmena laikā

- ❖ Ievēro nosacījumus, ja prasīts uzrakstīt iepriekšējo atbildi vai norādīt izvēli, noteikti to izdari, lai vērtētāji saprastu, kāda ir atbilde.
- ❖ Atceries, ka audiovizuālos materiālus vari skatīties atkārtoti, vari palielināt attēlus.
- ❖ Uzsākot darbu atceries norādīt sava izvēlētā citāta/temata burtu!
- ❖ Materiālu pievieno pie konkrēto uzdevumu atbildēm.
- ❖ Izpildi visus uzdevuma nosacījumus!
- ❖ Eksāmena otro daļu drīksti pildīt arī tad, ja nav iepriekš sagatavoti materiāli.

Valsts izglītības
satura centrs

Atbalsts

https://registri.visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/metmat/metiet_gatavojoties_ce_kult_maksla_al.pdf

Valsts izglītības
satura centrs

**Kultūra un māksla
(augstākais mācību satura
apgaves līmenis)**

**Ieteikumi, gatavojoties
eksāmenam
2022./2023. mācību gadā**

Valsts izglītības
satura centrs

Atbalsts

Ieteikumu mērķauditorija ir skolēni, kas apgūst kultūru un mākslu augstākajā mācību satura apguves līmenī, bet noderīgi būs arī pedagogiem un jebkuram, kurš mācās šo priekšmetu.

Autores: **Ilze Mazpane, Nadežda Pazuhina, Zane Putniņa**

Piedāvā iespēju veikt pašvērtējumu, lai skolēns labāk saprastu kāda ir «izejas pozīcija» brīdī, kad jāgatavojas eksāmenam:

- kādā līmenī ir skolēna zināšanas un prasmes,
- kādas ir stiprās un vājās puses.

Šāda diagnostika, palīdz izvirzīt sev personiski noderīgus un efektīvus mācību mērķus

Valsts izglītības
satura centrs

Atbalsts

Autores piedāvā vairākus **mācīšanās modeļus**, kā sasniegt maksimāli pozitīvu rezultātu situācijās, kad intensīvam gatavošanās procesam var atlicināt:

- vairāk kā mēnesi,
- dažas nedēļas,
- dažas dienas.

Katrai situācijai piedāvātas atšķirīgas **mācīšanās stratēģijas**.

Piedāvāts **plāns** kā skolēnam gatavoties eksāmenam
Ieteikumi, kā ikdienā palasīnāt savu redzesloku, ternēt prasmes, apgūt zināšanas.

Valsts izglītības
satura centrs

Lai mums radoši izdodas!

Vita Jaunuzola
Vispārējās izglītības pārbaudījumu nodaļas
vecākā eksperte
vita.jaunuzola@visc.gov.lv

2024.gada. 26.aprīlī